

Regulacja mediów

WIEDZA W PIGUŁCE

Regulacja to inaczej działania podejmowane w celu nadania lub przywrócenia czemuś prawidłowego przebiegu, funkcjonowania itp. oraz ujmowanie czegoś w pewne przepisy i normy. W przypadku mediów regulacji podlegają tzw. media tradycyjne, czyli radio, telewizja i prasa. Odpowiednie przepisy zawarte są w Ustawie o radiofonii i telewizji oraz ustawie Prawo prasowe. Nowe media, czyli te, które funkcjonują w internecie, nie podlegają regulacji. Wynika to z otwartego charakteru sieci oraz zmiany modeli komunikacyjnych. Internetowa komunikacja oparta na modelu wielu-do-wielu wyklucza monopolizację informacji. W przypadku tradycyjnej komunikacji w mediach nadawca decyduje o tym, jakie informacje będą przekazywane dużej liczbie odbiorców w tym samym czasie. W tej sytuacji mamy do czynienia z tzw. zamierzoną siłą oddziaływania. W przypadku, kiedy jeden nadawca nadaje informacje, często przez różne media, które posiada, siła oddziaływania jest większa niż w przypadku internetu.

Regulacje mediów tradycyjnych mają na celu zapewnienie różnorodności programów, zapobieganie monopolowi oraz ochronę małoletnich przed nieodpowiednimi treściami; dają także możliwość dochodzenia swoich praw (m.in. w sytuacji naruszenia praw człowieka).

Organem regulacyjnym radiofonii i telewizji w Polsce jest Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Nadzoruje ona m.in. realizowanie polityki medialnej w mediach publicznych.

Polityka medialna to polityka państwa realizowana za pośrednictwem mediów, przede wszystkim w dziedzinach: społecznej, edukacyjnej i kulturalnej. Poprzez media oddziałuje się na społeczeństwo, dlatego obowiązkiem nadawców publicznych jest przekazywanie treści zgodnych z tą polityką. Członków KRRiT powołuje Prezydent, Sejm i Senat, a członkowie KRRiT z kolei powołują władze mediów publicznych. Zwróć uwagę, że nie równa się to z tzw. upolitycznianiem mediów. Wolność słowa i swoboda wypowiedzi to fundament działalności w mediach.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Zaznacz media, które zaliczamy do tradycyjnych:

- ☐ radio
- ☐ telewizja
- ☐ radio internetowe
- ☐ internet
- ☐ prasa

Zadanie 2.

Przyporządkuj opisy do kategorii:

Kategorie:

- media tradycyjne

- nowe media w internecie

Elementy do przyporządkowania:

- teoretycznie istnieje możliwość wystąpienia monopolu
- odbiorcy sami wybierają treści, które chcą odbierać
- reguluje je Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- nie ma możliwości monopolu ze względu na model komunikacyjny wielu-do-wielu
- treści nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży podlegają instytucjonalnej kontroli
- nie podlegają instytucjonalnej regulacji
- treści nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży podlegają ewentualnej kontroli opiekunów

SŁOWNICZEK

- **koncesja**: zezwolenie, upoważnienie do prowadzenia jakiejś działalności.
- **modele komunikacji**: różne sposoby przesyłania komunikatów i informacji w zależności od środowiska oraz liczby nadawców i odbiorców uczestniczących w tym procesie, np. jeden-do-wielu (model opisujący działanie radia lub telewizji), wielu-do-wielu (model działania społeczności sieciowych).
- **media publiczne**: ich właścicielem jest społeczeństwo, są finansowane z abonamentu, własnych produkcji oraz reklam. Podstawą ich działalności nie jest generowanie zysku, ale realizowanie misji.
- **Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji**:

Tekst: Joanna Ruta Baranowska, scenariusz: Weronika Paszewska, konsultacja merytoryczna: Ewa Murawska-Najmiec. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez [Fundację Nowoczesna Polska](#).

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](#).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/regulacja-mediow/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Stowarzyszenia Autorów ZAIKS, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, IV poziom edukacyjny

Cele kształcenia

IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.

Treści nauczania

Środki masowego przekazu. (zakres rozszerzony)

Organy kontroli państwowej, ochrony prawa i zaufania publicznego. (zakres rozszerzony)

Nowa podstawa programowa:

Wiedza o społeczeństwie, liceum i technikum

Treści nauczania

przedstawia współczesne media w Rzeczypospolitej Polskiej – wymienia główne dzienniki, tygodniki społeczno-polityczne, stacje telewizyjne i radiowe, portale internetowe; charakteryzuje wybrany tytuł/ stację/ portal ze względu na specyfikę, formy i treści przekazu.

krytycznie analizuje przekazy medialne i porównuje przekazy różnych mediów dotyczące tych samych wydarzeń czy procesów; formułuje własną opinię w oparciu o poznane fakty; rozpoznaje przejawy nieetycznych zachowań dziennikarzy.

podaje przykłady kontroli władzy przez media; analizuje – na współczesnych przykładach – przypadki ograniczania praw mediów; wyjaśnia rolę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w Rzeczypospolitej Polskiej; wykazuje, że poziom krytycyzmu mediów często zależy od ich orientacji politycznej. (zakres rozszerzony)